

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-157/20-C

Název	Základní škola a Mateřská škola Malonty
Sídlo	382 91 Malonty 26
E-mail	zs@zsmalonty.terms.cz
IČ	00583651
Identifikátor	600059111
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Stejskalová
Zřizovatel	Obec Malonty
Místo inspekční činnosti	382 91 Malonty 26 382 91 Malonty 148
Termín inspekční činnosti	25. 2. 2020 – 27. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Malonty (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo základní školu 145 žáků v 9 třídách a ve školní družině bylo zapsáno 60 účastníků ve dvou odděleních. V mateřské škole se vzdělávalo 68 dětí ve třech třídách. Škola se nachází

v příhraniční oblasti kraje. Počet žáků se v posledních třech letech mírně zvyšoval, i přesto zřizovatel opakovaně povoluje výjimku z nejnižšího počtu žáků. Spádovou oblast školy tvoří celá řada malých obcí v širokém okolí, asi polovina žáků dojíždí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vychází při řízení školy z dlouholetých zkušeností, ve funkci je od roku 2007. V koncepci rozvoje školy jasně stanovila cíle, které jsou zaměřené zejména na zlepšování materiálních podmínek, zkvalitňování vzdělávání, podporu profesního rozvoje pedagogů, vytvoření prostředí otevřeného rodičům a veřejnosti. Ředitelce se daří v úzké spolupráci se svou zástupkyní a vedoucí učitelkou mateřské školy i ostatními zaměstnanci vytvářet příznivé klima pro vzdělávání, výrazně zlepšovat materiální podmínky a úspěšně prezentovat školu směrem k veřejnosti, dílčí nedostatky zůstávají v oblasti zkvalitňování průběhu vzdělávání v základní škole. V rámci hospitační činnosti, která je prováděna plánovitě vedením školy, je pedagogům poskytována kvalitní zpětná vazba. Některá opatření se zatím nedaří plně aplikovat do výuky.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání se daří průběžně aktualizovat dle platné legislativy, ale forma dodatků způsobila menší přehlednost dokumentu.

Téměř všichni pedagogičtí pracovníci splňují kvalifikaci dle platné legislativy. Pouze výuka cizích jazyků neprobíhá s příslušnou odbornou erudicí, což se částečně projevilo i v hospitovaných hodinách. Ředitelka školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je plánovité, vychází z potřeb školy a osobní profilace pedagogů. Prioritou je především studium ke splnění kvalifikačních předpokladů, prohloubení kvalifikace a studium k výkonu specializovaných činností. V poslední době bylo mimo jiné zaměřeno na práci s žáky s potřebou podpůrných opatření, kritické myšlení a uplatňování respektujícího přístupu ve výuce. Průběh sledované výuky potvrdil, že méně pozornosti bylo věnováno vzdělávání směrem k moderním výukovým strategiím, využívání diferenciací učiva vzhledem k různým schopnostem žáků a uplatňování formativního hodnocení. Začínající učitelé mají zajištěnou odpovídající podporu zkušenějších pedagogů a využívají i vzájemných hospitací. Pedagogové v mateřské škole svým aktivním přístupem k dalšímu vzdělávání velmi dobře rozvíjejí své profesní kompetence, získané informace v oblasti inovativních metod a forem práce vhodně aplikují do výuky. Vzdělávání dětí mladších tří let i dětí s potřebou podpůrných opatření ve vzdělávání je personálně dobře zajištěno.

Výrazného zlepšení doznala škola v materiálním vybavení. Vybavení základní školy digitální technikou, učebními pomůckami, novým knižním fondem a modernizace některých odborných učeben se pozitivně promítají do efektivity výchovně-vzdělávacího procesu. Ve všech prostorech základní a mateřské školy je estetické a stimulující prostředí, které je z velké části tvořeno aktuálními výtvarnými pracemi dětí a žáků. Obě oddělení školní družiny mají vlastní, velmi kvalitně vybavené prostory, což účinně posiluje osobnostní rozvoj všech účastníků zájmového vzdělávání. V mateřské škole jsou jednotlivé třídy vybaveny moderním dětským nábytkem respektujícím ergonomické požadavky dětí i jejich zájmy. Průběžným doplňováním kvalitních didaktických hraček a pomůcek škola vytvořila podnětné zázemí pro různorodé aktivity dětí. Pro nejmladší děti škola doplnila didaktický materiál i nábytek.

Školní poradenské pracoviště tvoří ředitelka školy, výchovná poradkyně a metodička prevence. Východiskem pro jejich činnost je dobře zpracovaný program poradenských služeb, který stanovuje jasná pravidla a postupy při uplatňování školské prevence. Tým

poradenského pracoviště vhodně a včas zajišťuje kontakt se zákonnými zástupci, odbornými poradenskými pracovišti i s odborem sociálně-právní ochrany dětí. Tím účinně podporuje efektivitu primární prevence rizikového chování u dětí a žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaný průběh vzdělávání probíhal v příznivé pracovní atmosféře, žáci se řídili domluvenými pravidly, většinou byli aktivní a dobře spolupracovali mezi sebou i s vyučujícími. Učitelé zaměřovali vzdělávací strategie zejména na upevňování znalostí a dovedností žáků ve vztahu k novému učivu. Na žáky byly kladeny přiměřené a jasné požadavky včetně ověřování porozumění. Z hlediska použitých metod a forem práce a jejich účinnosti byly sledované hodiny na rozdílné úrovni. Na obou stupních převládala výuka vedená frontální formou s převažující aktivitou na straně učitele, což nevytvářelo vždy dostatečný prostor pro vlastní iniciativu žáků a neumožňovalo plné využití jejich vzdělávacího potenciálu. Hlubší zájem některých pedagogů o nové přístupy ve výuce se pozitivně promítl do vzdělávacího procesu např. využíváním metod kritického myšlení a čtení, v některých hodinách dějepisu a českého jazyka i s příkladným vedením k mluvnímu projevu žáků. Celkově ve výuce ve větší míře chyběly aktivizující metody podporující kooperaci žáků, rovněž se téměř neobjevilo diferencované zadávání úkolů dle možností a specifíků jednotlivých žáků, což u některých výrazně snižovalo zájem o učení i vlastní pokrok. Méně často byli žáci na druhém stupni zapojováni do vyvozování nového učiva a vybízení k obhájení svého názoru, které by zvyšovalo jejich motivaci k učení, přesto se příkladně objevilo ve výuce dějepisu. Propojování učební látky s reálnými situacemi bylo výrazně aplikováno ve výuce matematiky a fyziky. Metodické nedostatky se vyskytly ve výuce anglického jazyka, který je na obou stupních vyučován bez příslušné oborové specializace. Ve sledovaných hodinách chyběl zejména prostor pro aktivní mluvní projev žáků.

Kooperace vyučujících s asistentkami pedagoga ve sledovaných hodinách byla funkční, posilovala oblast sociální gramotnosti žáků ve třídách a měla příznivý dopad na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Asistentky pedagoga se příležitostně věnovaly i ostatním žákům. Vyučující průběžně hodnotili aktuální výkony žáků, sledovali jejich pokrok i učební výsledky. K zařazování sebehodnocení či dalších prostředků formativního hodnocení žáků docházelo sporadicky, nebyla tak podporována kompetence žáků k vlastní zodpovědnosti za učení. Dílčí rezervy se objevovaly i v časovém rozvržení jednotlivých činností, v závěru většiny vyučovacích hodin nebyl vytvářen potřebný prostor pro shrnutí učiva nebo účelné zhodnocení průběhu hodiny.

Škola klade odpovídající důraz na začleňování environmentálního vzdělávání žáků do každodenního chodu školy s cílem naučit žáky zodpovědnosti za životní prostředí a rozvíjet jejich kladný vztah k přírodě. Environmentální výchova byla tématem řady vzdělávacích akcí pořádaných ve spolupráci s neziskovými organizacemi a středisky ekologické výchovy. Aktivní přístup dětí a žáků k učení je v průběhu roku podporován zařazováním třídních a celoškolských projektů, které významně přispívají k rozvoji klíčových kompetencí a podporují kooperaci a sociální vazby. K rozvoji čtenářské gramotnosti přispívá vedení žáků k souvislé četbě i činnost čtenářských klubů. Zatím pozvolna jsou zařazovány prvky čtenářských dílen. Tradiční školní akademie v kulturním domě má již řadu let velký úspěch, podporuje rozvoj spolupráce mezi všemi aktéry vzdělávání a efektivně přispívá k prezentaci výsledků vzdělávání směrem k veřejnosti.

Zájmové vzdělávání je realizováno ve dvou samostatných budovách. Spolu s pestrou nabídkou zájmových kroužků účelně navazuje a potřebně doplňuje základní vzdělávání.

Vstřícný přístup obou pedagožek byl vhodně přizpůsobován věkovým i situačním specifikům a napomáhal tak aktivizaci všech účastníků. Prostřednictvím nabízených činností byla efektivně rozvíjena jejich spontaneita i kreativita s pozitivním dopadem na kvalitu sebevědomí, dovedností, znalostí a účinnou podporu zájmů.

Tvůrčí přístup učitelek mateřské školy se uplatnil především při tvorbě třídní vzdělávací nabídky vycházející z věkového složení a schopností dětí. Prostřednictvím podporujícího partnerského stylu a vstřícného přístupu k dětem bylo dosahováno bezpečné atmosféry a motivace dětí k rozvoji poznání. Při společných hrách se vytvářely pozitivní a kamarádské vztahy, děti si osvojovaly také dovednost vyjadřovat své pocity i potřeby. Vzdělávací nabídka byla motivačně provázaná s plánovanými tematickými celky, navazovala na zkušenosti dětí a záměrně vytvářela situace vhodné pro opakování. S využitím didaktických her bylo rozvíjeno jejich smyslové vnímání, postřeh, paměť a logické uvažování. Vzdělávání založené na vyváženosti spontánních aktivit a řízených činností bylo vhodně realizováno v menších či větších skupinách nebo individuálně. Při získávání potřebných kompetencí byly využívány metody situačního učení, přímé zážitky prostřednictvím pokusů a objevů. Dostatek příležitostí měly děti k osvojení žádoucích vztahů k přírodě a k základním environmentálním poznatkům. Prostor pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení i pro zpětnou vazbu zejména u nejstarších dětí probíhal pravidelně formou reflektivního kruhu. Obvyklá vzdělávací nabídka je obohacována o řadu pohybových, poznávacích, kulturních a environmentálních akcí, často ve velmi aktivní spolupráci s místními institucemi a partnery školy.

Vzdělávací činnosti základní školy, mateřské školy i školní družiny se funkčně a cíleně prolínají, což vede k vytváření pozitivního klimatu, posilování vzájemné spolupráce mezi všemi účastníky vzdělávání a odráží se také v bezproblémové adaptaci dětí mateřské školy na základní vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola sleduje výsledky vzdělávání i další úspěšnost žáků s využitím standardních nástrojů. K hodnocení výsledků využívá nejčteněji vlastní hodnotící nástroje, ale zapojuje se i do externího testování žáků, v němž žáci devátých ročníků dosahují mírně lepších výsledků v českém jazyce než v matematice. Výsledky vzdělávání jsou pravidelně komunikovány při jednáních pedagogické rady a přehledně uváděny ve výročních zprávách, ale bez podrobnější analýzy s následným uplatněním v rozvojových záměrech školy. Vzhledem k nižšímu počtu pedagogů jsou výsledky vzdělávání většinou operativně projednávány bez stanovení předmětových komisí. Škola motivuje žáky k učení a k pozitivním postojům ke škole udělováním pochval, poměrně často a pravidelně jsou udělovány i pochvaly ředitelky školy. V účinnosti školské prevence v oblasti pedagogicko-psychologického poradenství se pozitivně projevuje těsná spolupráce vedení, výchovné poradkyně, školní metodičky prevence a třídních učitelů. Individuální vzdělávací plány jsou pravidelně kontrolovány v úrovni jejich efektivity. V případě potřeby se upravují tak, aby se prohloubil jejich praktický dopad na kvalitu vzdělávacího procesu. Při závažnějších nebo déletrvajících obtížích je iniciováno vyšetření v příslušném školském poradenském zařízení nebo vyšetření v jiném odborném pracovišti. Škola tak dobře navazuje na oblast prevence vzniku rizikového chování žáků a předchází vzniku či rozvoji školní neúspěšnosti. Zařazované preventivní programy reflektují potřeby všech aktérů vzdělávání a mají pozitivní vliv na vzdělávání žáků s již identifikovanými riziky. Pestrá nabídka řady zájmových kroužků a aktivit má příznivý dopad na snižování výskytu rizikových jevů. Škola

poskytuje v odpovídající míře informace o možnostech dalšího studia a také systematicky sleduje úspěšnost žáků u přijímacích zkoušek na střední školy.

Škola organizuje pro žáky školní kola některých předmětových olympiád. Výraznějších úspěchů dosahují žáci v oblasti umění a sportu. Pravidelně se vybraní žáci účastní regionálních soutěží, na nichž reprezentují školu kromě zpěvu a recitace i výtvarné práce. Do nadregionálních úspěchů v pěveckých soutěžích se příznivě promítá dlouholetá kvalitní pedagogická práce i činnost pěveckých kroužků. Velmi dobrou úroveň vzdělávání potvrzují i vystavené výtvarné práce. Výrazné jsou rovněž úspěchy v oblasti sportu. V soutěži Odznak všestrannosti olympijských vítězů měla škola úspěch na republikové úrovni.

Mateřská škola systematicky vyhodnocuje celkové výsledky vzdělávání i pokroky jednotlivých dětí. Na základě zjištění vzdělávacích pokroků ve vzdělávání určuje vzdělávací potřeby jednotlivých dětí. I přesto, že samotné plánování individuální pedagogické práce nemá potřebnou systematickост a plánovitost, je tato práce s dětmi realizována a přispívá k jejich ucelenému rozvoji. Škola průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací plány dětí s potřebou podpůrných opatření a ve spolupráci se školskými poradenskými pracovišti nastavuje další postupy ve prospěch dítěte. Klíčové kompetence dětí potřebné pro vstup do první třídy základní školy jsou cíleně rozvíjeny ve všech potřebných oblastech. K prohloubení vzájemného výchovně-vzdělávacího působení a aktivní spolupráce se zákonnými zástupci přispívá zodpovědný přístup pedagogů při pravidelném sledování pokroků dětí. To pozitivně ovlivňuje prezentování výsledků vzdělávání dětí prostřednictvím jejich účasti na akcích školy i v soutěžích s výtvarným, recitačním či hudebním zaměřením, které reflektují prožitky dětí a úroveň vzdělávání v mateřské škole.

Závěry

Vývoj školy

- Nadstandardní podpora zřizovatele se promítla do zkvalitnění podmínek pro vzdělávání zejména v materiální oblasti.
- V důsledku zájmu rodičů bylo otevřeno druhé oddělení školní družiny a doplněny nové herní prvky na zahradě.

Silné stránky

- Aktivní vytváření kvalitního klimatu školy prostřednictvím vzájemné spolupráce pedagogů a rodičů má kladný dopad na kvalitu předškolního a základního vzdělávání.
- Pořádání řady třídních a celoškolských projektů v průběhu školního roku přispívá k osobnostnímu rozvoji dětí i žáků v oblasti kultury, sportu a vztahu k přírodě a pozitivně podporuje sociální vztahy mezi všemi aktéry vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Škola málo využívá aktivizující formy a metody práce a prostředky formativního hodnocení ve vztahu k učebním potřebám žáků a jejich pokroku v učení.
- Nízká míra diferenciac učiva při výuce dostatečně nezohledňuje vzdělávací potřeby, možnosti a schopnosti žáků ve třídě a tím významně snižuje jejich motivaci k učení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zařazovat více metody a formy práce podporující aktivní učení žáků a důsledně diferencovat učivo s ohledem na možnosti a schopnosti jednotlivých žáků.
- Vydat nový školní vzdělávací program, kde budou zapracovány všechny dodatky a v některých oblastech provést aktualizaci učiva.
- Zlepšit metodické vedení výuky anglického jazyka tak, aby byly rozvíjeny potřebné kompetence žáků.
- V časovém rozvržení vyučovacích hodin dbát na dostatečný prostor pro shrnutí a zhodnocení probíraného učiva v závěru hodin s aktivním zapojením žáků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 27. 2. 2014 včetně všech dodatků
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení platné ke dni kontroly
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. 7. 2007
4. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2018/2019
5. Školní vzdělávací program pro základní školu platný od 1. 9. 2007 včetně dodatků
6. Školní řád ze dne 3. 12. 2013 s účinností od 1. 1. 2014
7. Rozvrh hodin platný k termínu inspekční činnosti
8. Třídní knihy školní roky 2018/2019 a 2019/2020 do termínu inspekční činnosti
9. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2019
10. Školní vzdělávací program mateřské školy platný od 1. 9. 2019
11. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2019
12. Vnitřní řád školní jídelny ze dne 31. 8. 2019
13. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2019-2021
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2019/2020 a dlouhodobý plán DVPP
15. Zápisy z pedagogických rad
16. Školní plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ze dne 2. 9. 2019
17. Školní matrika v listinné podobě
18. Program poradenských služeb na školní rok 2018/2019
19. Kontrolní a hospitační záznamy za školní rok 2018/2019 a plán 2019/2020, včetně záznamů
20. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knih úrazů
21. Podklady vztahující se k hodnocení finančních podmínek za roky 2018 a 2019
22. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (odborná kvalifikace)
23. Dokumentace k oblasti školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Jana Fišerová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Jana Fišerová v. r.

PhDr. Aranka Fořtová, školní inspektorka

PhDr. Aranka Fořtová v. r.

Mgr. Hana Bezděková, školní inspektorka

Mgr. Hana Bezděková v. r.

Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektorka

Mgr. Zdeňka Dufková v. r.

Bc. Marie Řežábková, kontrolní pracovnice

Bc. Marie Řežábková v. r.

V Českých Budějovicích 28. 3. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Stejskalová, ředitelka školy

Mgr. Jana Stejskalová v. r.

V Malontech 7. dubna 2020